

Handläggare
Sophie Berglöf
Telefon: 08-50809142**Till**
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2026-03-26

Remiss av Handlingsplan för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2030

Yttrande till kommunstyrelsen angående remiss KS
2025/1335

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss av *Handlingsplan för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2030*, för yttrande till kommunstyrelsen.

Förvaltningen är positiv till att handlingsplanen tas fram för att konkretisera stadens arbete med barns rättigheter. Handlingsplanens formuleringar kring barnets rättigheter, särskilt delaktighet och inflytande, bör dock ses över för att tydligare signalera att barn är rättighetsinnehavare med egen kunskap och legitimitet. En mer utvecklad normkritisk analys av vuxennorm, tydligare verksamhetsspecifik styrning samt mer konkreta riktlinjer för genomförande bedöms kunna stärka handlingsplanens normerande och praktiska betydelse.

Bakgrund

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss av *Handlingsplan för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2030*, för yttrande till kommunstyrelsen senast den 27 mars 2026. Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, förskolenämnden, idrottsnämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldre- och funktionshjälpnämnden, överförmyndarnämnden, samtliga stadsdelsnämnder, Stockholms Stadshus AB, Barnombudsmannen, Barnrättsbyrån,

BRIS - Barnens rätt i samhället, Rådet för Agenda 2030 – remissbrevlåda, Rädda Barnen Öst, Rädda Barnens ungdomsförbund och Maskrosbarn.

Ärendet

Handlingsplan för barnets rättigheter 2030 är en av sex handlingsplaner som tillhör Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna.

Stadens program för de mänskliga rättigheterna ska fungera som paraply för de tillhörande handlingsplanerna, där en ska behandla barnets rättigheter. Handlingsplanen för barnets rättigheter ska konkretisera stadens arbete i enlighet med barnkonventionen och utgår från MR-programmets tre fokusområden:

- Kunskap och information
- Velfärd och service
- Delaktighet och inflytande

Handlingsplanen riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser och sträcker sig till år 2030. Det övergripande målet med handlingsplanen är att: *Staden säkerställer alla barns rättigheter och inflytande genom att motverka diskriminering och främja jämlika levnadsvillkor.*

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kvalitetsavdelningen i samråd med förskoleavdelningen, socialtjänstavdelningen och avdelningen för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till att handlingsplanen tas fram och att den innehåller flera viktiga utgångspunkter för stadens arbete med barns rättigheter. Samtidigt bedöms vissa områden behöva förtydligas och utvecklas för att stärka planens normerande och praktiska genomslag.

Barns delaktighet och inflytande

Barns rätt till delaktighet och inflytande bedöms få begränsat utrymme i förhållande till andra rättighetsområden, trots att detta är en grundläggande rättighet enligt barnkonventionens artikel 12. Handlingsplanen beskriver i hög grad sådant som redan regleras i lagstiftning, styrdokument och etablerad praxis, medan delaktighet och inflytande, som ofta är mer komplexa att omsätta i praktiken, ges mindre konkret vägledning. Detta riskerar att signalera att barns delaktighet är mer tolkningsbar eller valbar än andra rättigheter.

När barns delaktighet inte tydliggörs riskerar barns perspektiv att inte systematiskt inhämtas eller beaktas i beslut som rör deras livsmiljöer och verksamheter, vilket kan leda till att insatser och miljöer utformas utifrån vuxnas normer och behov. Det är därför angeläget att texten tydligare signalerar att barn är kompetenta individer och experter på sina egna livsvillkor, med perspektiv som inte kan ersättas av vuxnas antaganden.

Handlingsplanen lyfter ett normkritiskt perspektiv, men analysen av rådande vuxennorm bedöms kunna utvecklas. En tydligare koppling mellan normkritik, barns delaktighet och barns rätt att påverka beslut som rör deras livsmiljöer skulle stärka handlingsplanen.

Kunskap, styrning och barnkonsekvensanalyser

Förvaltningen ställer sig positiv till ambitionen att stärka medarbetares kunskap om barnkonsekvensanalyser. Samtidigt efterfrågas mer verksamhetsspecifik styrning, exempelvis för förskolan, för att tydliggöra vad som förväntas och hur arbetet ska bedrivas. Om styrningen inte preciseras finns risk för ojämn tillämpning och kvalitet i barnrättsarbetet, vilket kan innebära skillnader i barns möjligheter till delaktighet, trygghet och likvärdiga levnadsvillkor beroende på verksamhet och geografiskt område.

Formuleringen om att stadens medarbetare ska ha god kunskap om bemötande av barn bedöms vara otydlig och kan utvecklas genom att beskriva vilka kompetenser som avses, exempelvis kunskap om barns rättigheter, barns delaktighet, bemötande vid utsatthet, normkritik och barns integritet, samt hur denna kunskap ska säkerställas i verksamheten.

Orosanmälningar och personalens skyldigheter

Det bedöms viktigt att tydliggöra att orosanmälningar är en lagstadgad skyldighet och inte enbart ett arbetssätt. För att kunna fullgöra denna skyldighet behöver staden säkerställa att all personal som i sitt uppdrag möter barn har god kännedom om orossignaler, processen för orosanmälan samt socialtjänstens rådgörande funktion. Detta bör framgå tydligare i handlingsplanen.

Barns hälsa här och nu

Avsnittet om barn som växer upp i familjer med våld, missbruk, psykisk ohälsa eller sjukdom fokuserar främst på långsiktiga konsekvenser. Det bedöms viktigt att även tydliggöra att dessa faktorer påverkar barnets hälsa och välmående här och nu, vilket motiverar tidiga och förebyggande insatser.

Begreppet socioekonomisk utsatthet används som en generell riskfaktor utan närmare specificering. När detta inte nyanseras finns risk för stigmatisering av barn och familjer, vilket kan påverka barns självbild och bemötande i verksamheter. Det bedöms mer ändamålsenligt att tydliggöra vilka faktorer som utgör risk samt att lyfta skyddsfaktorer och kompensatoriska insatser för att stärka barns likvärdiga levnadsvillkor och framtidshopp.

Skollagen och skydd mot kränkande behandling

Handlingsplanen saknar tydliga hänvisningar till skollagens bestämmelser om diskriminering och kränkande behandling. Dessa bestämmelser ställer krav på personalens kompetens att upptäcka, anmäla och åtgärda kränkningar, vilket bedöms relevant att integrera i handlingsplanen. När denna koppling inte tydliggörs riskerar sambandet mellan barnrättsarbete och förskolans/skolans skyldigheter att bli otydlig, vilket kan påverka verksamheternas arbete med trygghet och likabehandling.

Mål och begreppet ”förflyttning”

Handlingsplanen anger att målen pekar på förflyttningar som staden förväntas göra. Förvaltningen bedömer att begreppet förflyttning behöver tydliggöras genom att beskriva nuläge, önskat läge och vilka förändringar som krävs. I nuvarande form riskerar målen att uppfattas som övergripande ambitioner utan tydlig riktning för förändring och uppföljning.

Jämlikhet och jämställdhet

I handlingsplanens övergripande mål används begreppet jämlika levnadsvillkor, men jämställdhet nämns inte explicit. Ett bredare jämställdhetsperspektiv som inkluderar könsidentiteter och könsuttryck, utöver uppdelningen flickor och pojkar, kan även bidra till att synliggöra fler barns erfarenheter och stärka likvärdigheten i stadens insatser. När jämställdhetsperspektivet inte tydliggörs finns risk att könsspecifika skillnader i barns livsvillkor och behov inte synliggörs, vilket kan bidra till att traditionella föreställningar och normer om kön reproduceras i verksamheters arbetssätt och insatser. Det bedöms därför relevant att överväga om jämställdhet ska tydliggöras som ett eget perspektiv.

Detaljnivå och innehåll i socialtjänstavsnittet

Detaljerade beskrivningar av placeringsformer och hänvisningar till SIS bedöms kunna kortas. Om förebyggande arbete och en lättillgänglig socialtjänst inte tydliggörs finns risk att fokus förskjuts mot åtgärdande insatser istället för tidiga stödinsatser. Vidare bedöms det relevant att inkludera fritiden som en viktig skyddsfaktor, tillsammans med familj och skola.

Rätt till vila och fritid

Handlingsplanen saknar en utvecklad analys av barns rätt till vila enligt barnkonventionen. När detta inte tydliggörs riskerar barns behov av återhämtning att underordnas prestations- och aktivitetsnormer i skola och fritid, vilket kan påverka barns psykiska och fysiska hälsa. Förvaltningen efterfrågar en bredare diskussion om vila i relation till högstimulerande miljöer i skola och fritid samt strategier för att möjliggöra individuellt anpassad återhämtning. Exempelvis kan idrottsverksamheters struktur begränsa tillgången till icke-prestationsinriktade aktiviteter, vilket bör beaktas.

Offentlig miljö och stadsutveckling

Avsnittet om offentlig miljö bedöms vara relativt kortfattat och kan utvecklas genom att tydligare beskriva vad som är viktigt utifrån ett barnperspektiv vid utformning av exempelvis mötesplatser, tillräcklig friyta för lek och utevistelse samt trygga och säkra skolvägar. När barnperspektivet i fysisk planering inte utvecklas finns risk att barnvänliga miljöer inte prioriteras tillräckligt, vilket kan begränsa barns möjligheter till lek, rörelse och självständighet.

Det bedöms även relevant att integrera representativitet och dialogfrågor tydligare i fokusområdet delaktighet och inflytande samt att hänvisa till befintliga nationella riktlinjer och vägledningar, exempelvis Boverkets vägledning om barnkonventionen i fysisk planering och allmänna råd om friyta.

Barnkonsekvensanalys

Förvaltningen bedömer att nuvarande utformning av handlingsplanen kan innebära att barns delaktighet och inflytande inte fullt ut omsätts i praktiken, samt att tillämpningen av barnrättsperspektivet riskerar att bli ojämlig mellan verksamheter. Vidare bedöms att barns delaktighet, behov av vila samt betydelsen av barnperspektivet i fysisk planering inte ges tillräckligt genomslag i prioriteringar och genomförande.

En utveckling av handlingsplanen i enlighet med framförda synpunkter kan stärka verksamheternas förutsättningar att systematiskt integrera barns perspektiv, utveckla tidiga och förebyggande insatser samt bidra till mer barnvänliga och jämlika miljöer. Sammantaget bedöms detta stärka barns trygghet, hälsa, delaktighet och likvärdiga levnadsvillkor i staden.

Förvaltningen föreslår att Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Handlingsplan för barnets rättigheter
2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande – Handlingsplan för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2030

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2026-03-13
Maria Härenstam, Avdelningschef	2026-03-13